

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4To/11/2018
Identifikačné číslo spisu: 9518100154
Dátum vydania rozhodnutia: 28.07.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Pavol Farkaš
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:9518100154.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Pavla Farkaša a sudkýň JUDr. Aleny Šiškovéj a JUDr. Martiny Zeleňakovej v trestnej veci proti obžalovanému D. H. pre prečin podplácania podľa § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona, na neverejnom zasadnutí konanom 28. júla 2020 v Bratislave, o odvolaní obžalovaného D. H., proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica, zo 7. augusta 2018, sp. zn. BB-3T/27/2018, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku z r u š u j e napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

Podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku súdu prvého stupňa u k l a d á, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Odôvodnenie

Špecializovaný trestný súd v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica rozsudkom zo 7. augusta 2018, sp. zn. BB-3T/27/2018 (ďalej tiež „Špecializovaný trestný súd“ alebo „súd prvého stupňa“) uznal obžalovaného D. H. (ďalej tiež „obžalovaný“ alebo „odvolateľ“) za vinného zo spáchania prečinu podplácania podľa § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

- dňa 18. decembra 2017 v čase o 15.20 hod. viedol osobné motorové vozidlo zn. Ford Fiesta ev. č. N. po komunikácii III. triedy č. XXXX v obci T. N. v smere z T. N. na obec F., kde bol na úrovni rodinného domu č. XX zastavený hliadkou Obvodného oddelenia Policajného zboru Žiar nad Hronom v zložení stržm. Bc. U. P. - veliteľ hliadky a stržm. Ing. Y. Y., ktorým po výzve na podrobenie sa dychovej skúške na zistenie alkoholu uviedol, že fúkať nebude, potom bol hliadkou upozornený, že sa tým dopúšťa protiprávneho konania a následne otvoril peňaženku a ukázal im bankovku v hodnote 100,- Eur a opakovane im ju ponúkal ako úplatok so slovami, že sa to musí dať nejako vyriešiť a nikto sa to nedozvie.

Za to Špecializovaný trestný súd uložil obžalovanému podľa § 333 ods. 2 Trestného zákona, za použitia § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, § 36 písm. j) Trestného zákona, trest odňatia slobody vo výmere

2 rokov, výkon ktorého mu podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, § 50 ods. 1 Trestného zákona podmienčne odložil na skúšobnú dobu troch rokov.

Proti tomuto rozsudku, v zákonom stanovenej lehote, priamo do zápisnice o hlavnom pojednávaní, podal obžalovaný, čo do výroku o vine a treste, odvolanie, ktoré neskôr osobitným podaním, prostredníctvom svojej obhajkyne, písomne aj odôvodnil.

V písomných dôvodoch podaného odvolania obžalovaný vyjadril názor, že rozsudok súdu prvého stupňa je nesprávny, pretože zo spáchania skutku, ktorý sa mu kladie za vinu sa necíti byť vinným, vykonaným dokazovaním nebolo, podľa názoru odvolateľa, jednoznačne a bez pochybností preukázané, že sa uvedeného skutku dopustil, navyše konanie, vedené proti jeho osobe, bolo od počiatku nezákonné a v rozpore so základnými zásadami trestného konania. Namietal, že už obmedzenie jeho osobnej slobody bolo nezákonné, pretože zasahujúci príslušníci Policajného zboru Slovenskej republiky pri tomto úkone postupovali podľa § 85 ods. 2 Trestného poriadku, hoci povinní boli postupovať výlučne podľa § 85 ods. 1 Trestného poriadku s tým, že postup podľa § 85 ods. 2 Trestného poriadku bol v tomto prípade vylúčený. V ďalšej časti podaného odvolania obžalovaný poukázal na, podľa jeho názoru, závažné procesné pochybenia orgánov činných v trestnom konaní počas jeho výsluchu 18. decembra 2017 v pozícii podozrivého, keďže zo zápisnice o tomto úkone nie je zrejмый čas a ani dôvod prerušenia jeho výsluchu, navyše po vypočutí jeho osoby povereným príslušníkom policajného zboru, jeho výsluch ďalej viedla vecne nepríslušná vyšetrovateľka policajného zboru, a to bez toho, aby bol vyšetrovateľkou poučený o jeho právach. Tým sa uvedený úkon stal, podľa názoru odvolateľa, absolútne neplatným a nepoužiteľným. Namietal, že hoci jeho osobná sloboda bola obmedzená o 15.29 hodine, intervenujúca prokurátorka bola o tom upovedomená až o 21.40 hodine, pritom sa tak malo stať bezodkladne. Za nezákonné označil obžalovaný v podanom odvolaní aj uznesenie o vznesení obvinenia, ktoré je, podľa jeho názoru, absolútne nepreskúmateľné, arbitrárne, opreté len o úradné záznamy a zápisnice o obmedzení osobnej slobody bez toho, aby obsahovalo konkrétne zákonom definované dôkazné prostriedky. Obžalovaný ďalej v podanom odvolaní poukázal na odborný článok autorov JUDr. Mariána Geleta a JUDr. Mareka Tkáčika obsahujúci popis zákonného postupu orgánov činných v trestnom konaní pri objasňovaní trestného činu podplácania. Namietal, že v jeho prípade došlo od samého začiatku k porušovaniu jeho práva na spravodlivý proces a práva na obhajobu nezákonným postupom príslušníkov policajného zboru. Uvedené chyby, podľa názoru odvolateľa, tvoria taký prameň nezákonnosti a porušenia jeho práv, že ani následným postupom a realizáciou nasledujúcich úkonov nemohlo dôjsť ku konvalidovaniu primárnej nezákonnosti. Obžalovaný v podanom odvolaní ešte namietal, že vykonaným dokazovaním v prejednávanej veci nedošlo k preukázaniu naplnenia znakov skutkovej podstaty trestného činu, ktorý sa mu kladie za vinu, vrátane jeho subjektívnej stránky, a to zavinenia považujúc za nepostačujúce na tento účel, podľa jeho názoru, cielené a účelové výpovede dvoch príslušníkov policajného zboru, ktorí navyše bezodkladne údajné spáchanie trestného činu podplácania prostredníctvom rádiostanice, ktorú mali k dispozícii, neoznámili a ponúkaný úplatok nezaistili. V tejto súvislosti obžalovaný ešte vyčítal súdu prvého stupňa, že nevykonal ním navrhované dokazovanie za účelom určenia referenčných hodnôt alkoholu v krvi pri jednoduchej alkoholovej opojenosti, keďže podľa odbornej literatúry pri nameranej hodnote 1,45 mg/l etanolu vo vydychovanom vzduchu (cca 3 promile) dochádza u dotknutej osoby ku komatóznemu stavu, čo môže mať vplyv na posúdenie jeho ovládacích a rozpoznávacích schopností.

V podstate z vyššie uvedených dôvodov obžalovaný navrhol, aby ho odvolací súd podľa § 185 písm. a), b), c) Trestného poriadku spod obžaloby v celom rozsahu oslobodil alebo eventuálne, aby podľa § 321 ods. 1 písm. a), b), c), d) Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok a podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

K podanému odvolaniu sa prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky nevyjadril.

Na základe takto podaného odvolania postupoval Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší

súd") v intenciách ustanovenia § 317 ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorého ak odvolací súd nezamietne odvolanie podľa § 316 ods. 1, alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, a zistil, že konanie predchádzajúce výrokom napadnutého rozsudku trpí vadou, v dôsledku ktorej bolo nevyhnutné napadnutý rozsudok zrušiť.

Z obsahu predloženého spisu, a to najmä zápisnice o hlavnom pojednávaní vykonávanom súdom prvého stupňa 7. augusta 2018 plynie, že spomínaného úkonu sa namiesto zvolenej obhajkyne obžalovaného Mgr. Lívie Šouc Kostovej zúčastnil advokátsky koncipient Mgr. Adam Bahno na základe písomného poverenia zo 7. augusta 2018.

Podľa § 36 ods. 2 Trestného poriadku pri úkonoch trestného konania sa môže dať obhajca zastúpiť advokátskym koncipientom, ak s tým obvinený súhlasí

- a) v prípravnom konaní, ak ide o konanie o prečine a zločine s výnimkou obzvlášť závažného zločinu,
- b) v konaní pred súdom, ak ide o konanie o prečine.

Podľa § 34 ods. 5, veta prvá, Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní a súd sú povinné vždy obvineného o jeho právach poučiť vrátane významu priznania a poskytnúť mu plnú možnosť na ich uplatnenie.

Z obsahu vyššie uvedenej zápisnice o hlavnom pojednávaní ďalej plynie, že obžalovaný nebol súdom prvého stupňa poučený o jeho práve nesúhlasíť s tým, aby ho na dotknutom hlavnom pojednávaní namiesto jeho zvolenej obhajkyne zastupoval ňou poverený koncipient. A nebol ani súdom prvého stupňa vyzvaný, aby sa vyjadril, či so zastupovaním jeho zvolenej obhajkyne advokátskym koncipientom súhlasí. Špecializovaným trestným súdom tak nebola obžalovanému poskytnutá plná možnosť na uplatnenie jeho práva na obhajobu.

Pritom takýto súhlas obžalovaného nevyplýva ani z Poverenia advokátskeho koncipienta zvolenou obhajkyňou zo 7. augusta 2018, ale ani z Plnomocenstva udeleného obžalovaným zvolenej obhajkyňi 19. decembra 2017. Všeobecný súhlas vyplývajúci zo spomínaného Plnomocenstva s ustanovením zástupcu, ktorým sa v trestnom konaní spravidla rozumie iný advokát, bez výslovného vyjadrenia, že tento súhlas sa vzťahuje aj na zastupovanie koncipientom, nie je pre vyššie uvedené účel postačujúci.

Výkonaním hlavného pojednávania za takýchto podmienok došlo k porušeniu práva obžalovaného na obhajobu zásadným spôsobom. Dôkazy na ňom vykonané neboli potom vykonané zákonným spôsobom a nemôžu preto predstavovať podklad pre rozhodnutie o (ne)vine obžalovaného. Takéto hlavné pojednávanie musí byť z vyššie uvedeného dôvodu vykonané znovu a dôkazy na ňom vykonané musia byť zopakované.

Z uvedených dôvodov preto najvyšší súd napadnutý rozsudok v celom rozsahu postupom podľa § 321 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku zrušil a súdu prvého stupňa uložil, aby vec v potrebnom rozsahu znova prejednal a rozhodol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok prípustný nie je.